

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Legenda aurea sanctorum, sive Lombardica historia

Jacobus <Genua, Erzbischof>

[Lyon], 20. Juli 1486

De Quadragesima xxxiiii

[urn:nbn:de:bsz:31-289352](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-289352)

De Quadragesima

qua omnia remittunt: quinquagesim⁹ em̄ annus erat iubilus qui erat annus remissionis. qz tunc debita dimittebant: serui liberabant: et omēs ad suas possessiones reuertebant. Per qd significabatur qd per penitētiā dimittebant debita peccatorū: liberant omēs a seruitute demonū. et reuertunt ad possessiones celestiu mansionū. **T**ercia ratio est ppter representationē. Nā quinquagesimo nō soluz tēpus remissionis significat: sed etiā statum beatitudinis respēntat. Nā in quinquagesimo anno serui efficiebant liberi: in quinquagesimo die a die agni imolati lex data est in quinquagesimo die a pascha datus est spūs sanctus. Et ideo hic numerus beatitudinē respēntat: ubi erit adeptio libertatis: cognitio veritatis: et pfectio caritatis. Tria aut sunt necessaria q pponunt nobis i epla et in euāgelio ad hoc q opa penitētie sint pfecta: scz caritas que pponit in epla: memoria dñice passiōis et fides que intelligitur per illuminationem celi. Et hec ponunt in euāgelio. Nam fides ipsa opa facit acceptabilia: quia sine fide ipossibile est placere deo. Memoria dñice passiōis facit esse factilia. Vñ grego. Si passio xpi ad memoriaz reducitur nichil est qd non equo animo tolere. Caritas facit esse continua: quia sicut dicit grego. Amor dei non potest esse otiosus: opatur em̄ magna si est: si aut opari negligit amor: non est. Et sicut in principio ecclesia quasi desponsa clamauerat: circūdedērunt me etc. Et post modū ad se rediēs adiuuari petebat: ita hic iam pcepta fiducia et spe venie propter penitentiā orat et dicit. Esto michi in deū protectore etc. Ubi quatuor: petit: scz pfectionē: firmamentū: refugiū: et ducātū. Omnes em̄ filij sui aut sunt in gratia: aut sunt i culpa: aut in aduersis: aut in pspers. Illis qui sunt in gratia petit firmamentum: vt scz in ipa gratia cōfirmēt. Illis qui sunt in culpa petit vt deus sit eoz refugium. Illis qui sunt in aduersis petit pfectionē vt in ipsis tribulationibus ptegan. Illis qui sunt in pspers petit ducātū. vt scilicet in ipsis a deo innocenter ducant. Terminatur autē quinquagesima vt dictū est in die pasche: quia penitentiā ad nouitatē vite facit resurgere. In hoc tēpore psalmus quinquagesim⁹ scz miserere mei deus: qui est psalmus penitētie et remissionis: plurimū frequentatur.

De Quadragesima xxxiiii. A
Quadragesima incipit a dominica qua cantatur. Inuocauit me. Ubi ecclesia que tot tribulationibus pressa clamauerat. Circūdederunt me etc. Et postmodū respirauerat

inuocando adiutorium dicens. exurge etc. Et esto michi in deū protectore etc. Nunc ostēdit se exauditaz dicens. Inuocauit me etc. **M**orandū autē q quadragesima cōtinet. xliij. dies cōputatis dominicis diebus: ex quibus dum. vi. dies dñicales subtrahunt remanent. xxxvi. dies in abstinentia qui sunt decima totius anni. Annus em̄ habet trecentos sexaginta quinqz dies. quoz triginta sex sunt decima. Sed quatuor dies pcedētes adduntur: vt factus numero quadragesima dierū impleat: que saluato: suo ieiunio cōsecrauit. **Q**uare aut in hoc numero quadragesimo ieiunium obseruamus triplex rō assignari potest. Prima est augustini. qm̄ matheus. xl. generatiōes xpi posuit. Ad hoc igit dñs suo quadragesimo numero ad nos descendit vt nos ad eū nostro quadragesimo ascēdamus. Aliam assignat idē dicens: ad hoc vt habeamus quinquagesimū quadragesimo addē est denarius: qz ad hoc vt veniam ad beatā requie oportet nos toto p̄sentis vite tēpore laborare. Unde et dñs. xl. diebus cū discipulis mansit. et post decima die spūs sanctus paraditū misit. Tertiā autē assignat magister ppositinus in summa de officio dicens. Mūdus in quatuor: pres. et annus in quatuor: tēpora diuidit: et homo ex quatuor: elementis et quatuor: cōplexionibus constituit: et nouam legem q in quatuor: euāgelij cōsistit: et veteres que in decem mādatis trasgressi sumus. Dporet igit vt denarius p quaternariū multiplicet: vt sic quadragesimū faciam: id est mādata veteris et noue legis toto tēpore vite huius impleamus. Cōsistit quidē corpus nostrū sicut diximus ex quatuor: elementis: q etiā quasi quatuor: sedes in nobis habent. Nam ignis in oculis: aer in lingua et aurib⁹ aqua in genitalibus: terra in manibus et alijs mēbris dominat. In oculis igit curiositas: in lingua et auribus scurrilitas: in genitalibus voluptas: in manibus et in alijs mēbris est crudelitas. Hec quatuor: confite publican⁹. Quia em̄ a longe stat cōstet luxuriā que est fetida: quasi dicat. nō audeo appropinquare dñe: ne in naribus tuis feteam. q non audeo oculos ad celū leuare: confite curiositatem: q manu pcutit pectus confitetur crudelitatem. q dicit. ppitius esto michi peccatori. confite scurrilitatem. Nam scurre cōsueuerunt vocari peccatores vel potius leccatores. Hec ppositinus. **B**regorius quoqz in omel. tres ponit ratiōes dices. Cur in abstinentia quadragesim⁹ numerus custodit: nisi quia virtus decalogi p liberos quatuor: sancti euāgelij impleat. In hoc etiam mortalit

De Ieiunio quatuor temporum

corpore ex quatuor elementis subsistim⁹. et p^o volu-
prates eiusdē corpis pceptis dñicis cōstrariamur.
Quia ergo p carnis desideria decalogi mandata
cōtempnimus. dignū est vt eandem carnē quater
decies affligamus. A p^onti quoqz die vsqz ad pas-
cha sex ebdomade. i. quadraginta duo dies veni-
unt: ex quibus dum sex dies dñici de abstinentia
abstrahunt: triginta sex in abstinentia remanent.
Dum vero p tricentos sexaginta quinqz dies ann^o
ducit quasi anni nostri decimas deo damus. Hec
grego⁹. Quare autē nō obseruam⁹ nostrū ieiuniū
eodē tempore quo xps ieiunauit. qui statim post
baptismū istud inchoauit: sed cum pascha potius
istud p^otinuam⁹: quadruplex ratio assignat in sum-
ma de officio magistri iohānis beletb. Prima est
vt si volumus cū xpo resurgere: qz pro nobis ipse
est passus. et nos cū eo pati debemus. Secūda
causa est vt filios israel imitemur. qui primo eo tē-
pore exierūt de egypto. postea eo tēpore de babilonia:
quod inde p^obatur: qm̄ tam isti q̄ illi statim
quando egressi sunt: celebrauerūt pascha. Sic et
nos imitantes eos hoc tēpore ieiunamus. vt de
egyptro et babilonia id est hoc mūdo in terrā eter-
ne hereditatis ingredi mereamur. Tercia cau-
sa est qm̄ feruo: libidinis in tēpore veris magis so-
let nos accēdere: vt ergo refrenem⁹ corporeis estū
in hoc tēpore maxime ieiunamus. Quarta est qz
statim post ieiunium debemus corpus dñi accipere.
Sicut ergo filij israel prius q̄ comederēt agnū affli-
gebant se et comederāt agresstes lactucas et ama-
ras. ita et nos debemus per penitentia prius affli-
gi: vt digni valeamus comedere agnū vite.

De ieiunio quatuor temporum xxxv.

Ieiunia quatuor tēporū a calixto papa insti-
tuta sunt. sūt autem hec ieiunia quater in
anno scđm quatuor tempo: a ipius anni. et
huius est multiplex ratio. Prima est qm̄ ver est ca-
lidū et humidū. estas calida et sicca. autūnus frigi-
dus et sicus. h̄yemps frigida et humida. Ieiuna-
mus igit in vere vt noxiū humorē. id est luxuriaz
in nobis tēperem⁹: in estate vt noxiū calorē id est
auariciaz in nobis castigemus. in autūno vt casti-
gemus ariditatē supbie. in h̄yeme vt castigemus
frigus infidelitatis et malicie. Secūda ratio est
quare scz quater ī anno ieiunam⁹ qm̄ p^oima bulus
modi ieiunia sūt in marcio: scz ī p^oima septimana
quadragesima vt in nobis marcescāt vicia. nō em̄
oīno possunt extingui. Vel potius vt in nobis vir-

tutum germina oriant. In estate fiunt secūda: vt
in septimana pēthecostes: quia tūc venit spūs san-
ctus: et nos debem⁹ esse seruētes in spū sancto
In septēbri sūt ante festū sancti michaelis tercia
ieiunia: quoniā fructus tūc colligunt. et nos debe-
mus deo reddere fructus bono:ū operum. In de-
cēbri sūt quarta. qm̄ tūc moriunt herbe. et nos
debemus mortificari mūdo. Tercia ratio est vt
iudeos imitemur. Iudei quidē quater in anno iei-
unabāt: scz ante pascha: ante penthecostes: ante
sc̄nophēgiā. id est ante infixionē tabernaculi in
septēbri: et ante enuentia. id est ante dedicationē
in decēbri. Quarta ratio est qm̄ homo constat
ex quatuor elementis quantū ad corpus. et trib⁹
potentijs: scz rationali. cōcupisibili. et irascibili
quantū ad animā. Ut ergo hec moderentur in no-
bis: quater in anno tres dies ieiunamus. vt qua-
ternarius referatur ad corpus. ternarius vero ad
aiam. Et hec ratios sunt magistri iohānis beletb.
Quinta ratio est qm̄ vt dicit iohānes damascen⁹
in vere augmētatur sanguis: in estate co^oera: in au-
tūno melācolia: in h̄yeme flegma. Ieiunamus
igit in vere vt in nobis debilitet sanguis cōcupi-
scētie et inepte leticie. Sanguineus em̄ est libidī-
nosus et letus. In estate vt debilitet colera iracū-
die et fallacie. Colericus em̄ est naturaliter iracū-
dus et versutus. In autūno vt debilitet melan-
colia cupiditatis et tristicie. Melancolicus em̄ est
naturaliter cupidus et tristis. In h̄yeme vt debili-
retur flegma hebetudinis et pigricie. Nas flegma-
ticus naturaliter est ebes et piger. Sexta ratio
est: quoniā ver comparat aeri. estas igni. autū-
nus terre. h̄yemps aque. Ieiunamus igit in vere
vt in nobis edomet aer elatōis et supbie. In esta-
te vt ī nobis edomet ignis cupiditatis et auaricie
In autūno vt edomet terra frigiditatis spūalis
et tenebrosē ignorātie. In h̄yeme vt edomet ī no-
bis aqua leuitatis et inconstātie. Septima rō est
qm̄ ver refert ad puericiā. estas ad adolescentiam
autūnnus ad maturitatem siue virilem etatem.
h̄yemps ad senectutē. Ieiunamus igit in vere vt
simus pueri per innocentia. in estate vt efficiamur
iuuenes per constantiam et fortes vitando inconstan-
tiam. in autūno vt efficiamur maturi per mo-
destia. in h̄yeme vt efficiamur senes per prudētia
et honestā vitā. vel potius in h̄yeme vt satisfacia-
mus quicquid p illas quatuor etates offendimus
Octaua ratio est magistri guilbermi altifiodo-
rensis. Ideo enim in quatuor anni temporibus
ieiunamus. vt emendemus que in illis quatuor